

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา **ส๒๓๑๐๑** ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยที่ ๑ แนวทางการปฏิบัติตนสู่ความงอกงาม

เศรษฐกิจพอเพียง (๑)

ครูผู้สอน ครูวัลลภญา แองสาย

เศรษฐกิจพอเพียง (๑)

จุดประสงค์

๑. บอกความสอดคล้องระหว่างหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักทางสายกลาง
(มัชฌิมาปฏิปทา) ในพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๒. สืบค้นและสรุปความสอดคล้องระหว่าง
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักทาง
สายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในพระพุทธศาสนา
ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์

๓. เห็นประโยชน์ของการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักทางสายกลางในการดำเนินชีวิต

คำถามชวนคิด?

นักเรียนรู้จักหรือเคยทราบเกี่ยวกับ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
หรือไม่ อย่างไร

คำถามชวนคิด?

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มีที่มาอย่างไร

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

คำถามชวนคิด?

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

พอประมาณ

มีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกัน
ในตัวที่ดี

เงื่อนไขความรู้

รอบรู้ รอบคอบ

ระมัดระวัง

๓ ท่วง

๒ เงื่อนไข

เงื่อนไขคุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต อุดหนุน

มีสติ แบ่งปัน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ตอนที่ ๕๓ เศรษฐกิจพอเพียง

เดอะไดอารี่ บันทึกประวัติศาสตร์ชาติไทยฯ

เผยแพร่โดย : DLTV14 Channel

เผยแพร่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=ClPjYSeGu6M&t=6s>

คำถามชวนคิด?

นักเรียนคิดว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มีส่วนที่สอดคล้องกับหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา
หรือไม่ อย่างไร

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. ให้นักเรียนสรุปความสอดคล้องระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในพระพุทธศาสนาลงในใบงานที่ ๑๕

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ให้นักเรียนสรุปความสอดคล้องระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในพระพุทธศาสนาลงในใบงานที่ ๑๕
๒. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑๕

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (๑)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนดให้สมบูรณ์

๑. จงวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหลักทางสายกลาง (มีชณิมาปฏิปทา) ในพระพุทธศาสนา กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	หลักการสำคัญของหลักทางสายกลาง (มีชณิมาปฏิปทา)	วิเคราะห์ความสอดคล้อง

๒. จงบอกประโยชน์ของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักทางสายกลาง (มีชณิมาปฏิปทา) ไปใช้ในการดำเนินชีวิต อย่างน้อย ๓ ข้อ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หลักการสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความพอประมาณ

การใช้ชีวิตอย่างพอดี ไม่มาก
หรือน้อยเกินไป ไม่ฟุ้งเฟ้อ
และไม่ขาดแคลน

ความมีเหตุผล

การตัดสินใจบนพื้นฐาน
ของข้อมูลและความรู้
ไม่ใช้อารมณ์ในการดำเนินชีวิต

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เตรียมพร้อมรับมือ
กับความเปลี่ยนแปลง
และความไม่แน่นอน

หลักการสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เงื่อนไขความรู้

การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่องเพื่อรับมือกับปัญหา

เงื่อนไขคุณธรรม

การมีจริยธรรมและความซื่อสัตย์
สุจริตในการดำเนินชีวิต

ความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาตามแนวทางพระพุทธศาสนา

แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาตามแนวทางพระพุทธศาสนาหลายประการ เช่น

๑. หลักสันโดษ

๑.๑ ยถาลาภสันโดษ การรู้จักยินดีพอใจในภาวะหรือสิ่งที่ตนมีอยู่

๑.๒ ยถาพละสันโดษ การรู้จักยินดีพอใจในสิ่งที่ตนแสวงหาได้มา

โดยชอบธรรมตามกำลังและ ความบากบั่นพยายามของตน

๑.๓ ยถาสารูปสันโดษ การรู้จักยินดีพอใจในสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง

ความสอดคล้องกับกับหลักการพัฒนาตามแนวทางพระพุทธศาสนา

๒. หลักทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) แนวทางที่นำไปสู่ความดับทุกข์ ๘ ประการ

๑. สัมมาทิฏฐิ (ความเห็นชอบ)
๒. สัมมาสังกัปปะ (ดำริชอบ)
๓. สัมมาวาจา (เจรจาชอบ)
๔. สัมมากัมมันตะ (กระทำชอบ)
๕. สัมมาอาชีวะ (เลี้ยงชีพชอบ)
๖. สัมมาวายามะ (เพียรชอบ)
๗. สัมมาสติ (ระลึกชอบ)
๘. สัมมาสมาธิ (ตั้งจิตมั่นชอบ)

ความสอดคล้อง

ปรัชญา
ของเศรษฐกิจ
พอเพียง

หลักทางสายกลาง
(มัชฌิมาปฏิปทา)

ทั้งสองหลักการเน้นความสมดุลในการดำเนินชีวิต โดยหลีกเลี่ยงการกระทำที่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป เพื่อให้เกิดความพอดีและความสุข ใช้เหตุผลและปัญญา ในการดำเนินชีวิต ทำให้การตัดสินใจมีความมั่นคงและ ลดความเสี่ยง เน้นความมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ และการประพฤติที่ดีงาม

คำถามชวนคิด?

นักเรียนคิดว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
และหลักทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา)
ในพระพุทธศาสนา ไปใช้ในการดำเนินชีวิต
มีประโยชน์อย่างไร

สรุปบทเรียน

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมัชฌิมาปฏิปทา มาใช้ในการดำเนินชีวิตจะช่วยให้เกิดความมั่นคงทั้งทางเศรษฐกิจ จิตใจ ครอบครั้ว และสังคม สร้างสมดุลในทุกมิติของชีวิต ทำให้สามารถอยู่รอด ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและวิกฤตต่าง ๆ อย่างสงบสุขและยั่งยืน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑๖

เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

